

Onderzoek naar gebruik Ivermectine bij COVID-19 kan levens redden

15 december 2020

Er is veel aandacht voor de ontwikkeling van een effectief coronavaccin. Helaas is er relatief weinig aandacht voor behandeling van patiënten met COVID-19. Tekenend is het protocol *Symptoombestrijding in de thuissituatie bij patiënten met een COVID-19 (Corona) in de laatste levensfase*.¹ De laatste versie is geüpdatet op 2 april 2020. Het is bizar je voor te stellen dat er straks mensen eenzaam sterven met kerst.

Toch zijn er continu nieuwe inzichten over effectieve behandelmethodes bij COVID-19. Vorige week heeft de organisatie *Frontline COVID-19 Critical Care Alliance (FLCCC)*, bestaande uit gerenommeerde wetenschappers en artsen, een belangrijk rapport gepresenteerd.² Daarin wordt een overzicht gegeven van wetenschappelijke studies naar de effectiviteit van Ivermectine.³ Ivermectine is een bekend anti-parasitair geneesmiddel, onder meer werkzaam tegen schurft. De laatste maanden groeit het aantal studies erover. Ivermectine lijkt extreem effectief zijn tegen COVID-19. Het versnelt het herstel aanzienlijk en vermindert de kans om aan COVID-19 te overlijden. Daarnaast is het veilig in gebruik én goedkoop. In Egypte is Ivermectine inmiddels onderdeel van de reguliere behandeling bij COVID-19.

De opmerkelijkste onderzoeksresultaten naar de werking van Ivermectine (zie bijlage voor bronvermelding):

- 1) In mei brak er in een verzorgingstehuis in Frankrijk schurft uit. Alle 69 bewoners (en personeel) kregen Ivermectine toegediend. Slechts 7 ouderen kregen COVID-19. Niemand stierf in dit verzorgingstehuis. De gemiddelde leeftijd van de bewoners was 90 jaar. Bij een controlegroep in een ander verzorgingstehuis kreeg 22,6% van de bewoners COVID-19. Daar overleed 9% van de patiënten.
- 2) Op 19 november plaatste het Reformatorisch Dagblad een artikel over een wetenschappelijke studie in Egypte.⁴ Een groep van 200 mensen, bestaande uit medisch personeel en verwanten van COVID-19 patiënten, werd gesplitst (100-100). In de groep waar preventief Ivermectine werd toegediend kreeg 2% COVID-19. In de controlegroep werd 10% ziek door COVID-19.
- 3) Ook een ander onderzoek uit Egypte laat een positief resultaat zien. In een groep, bestaande uit 340 familieleden van COVID-19 patiënten, kreeg een deel Ivermectine toegediend. Hiervan werd 7,4% ziek. In de andere groep, die geen Ivermectine gebruikte, werd een ziektepercentage van 58,4 vastgesteld.
- 4) In Argentinië is een onderzoek gehouden naar de preventieve (profylaxe) werking van Ivermectine onder 229 gezonde burgers. 131 personen kregen Ivermectine toegediend. Niemand (0%) werd ziek. In de controlegroep kreeg 11,2% van de deelnemers COVID-19.

1 https://corona.nhg.org/wp-content/uploads/2020/04/2020-04-09_Corona-Symptoombestrijding-in-de-thuissituatie_update.pdf

2 <https://covid19criticalcare.com/wp-content/uploads/2020/11/FLCCC-Ivermectin-in-the-prophylaxis-and-treatment-of-COVID-19.pdf>

3 Het gaat om ongeveer 30 onderzoeken (in-vitro, case-studies en RCT's) waarvan een deel nog preprint.

4 <https://www.rd.nl/artikel/900341-ivermectine-zeer-effectief-bij-corona>

5) Door dezelfde onderzoekers is een grootschalig onderzoek onder medisch personeel uitgevoerd. Van de 1195 deelnemers kregen er 788 preventief Ivermectine. Weer werd in deze groep niemand ziek, terwijl in de controlegroep 58% ziek werd.

6) In Egypte is in een ziekenhuis bij 400 COVID-19 patiënten onderzoek verricht. 200 hiervan werden behandeld met Ivermectine. Het ziektebeeld in deze groep werd bij 4 personen heviger en het sterftcijfer was 2%. In de controlegroep verergerde het ziektebeeld zich bij 30 personen en was het sterftcijfer 20%.

7) Een onderzoek in een ziekenhuis van Bagdad, onder 140 COVID-19 patiënten, toont een snellere hersteltijd aan. Bij behandeling met Ivermectine duurde het herstel gemiddeld 6,3 dagen. Bij een reguliere behandeling duurde het herstel van COVID-19 13,6 dagen.

In Nederland worden COVID-19 patiënten steeds effectiever behandeld. Gebruik van corticosteroiden (Dexamethason) blijkt effectief te zijn. Daarnaast wordt het antivirale middel Remdesivir sinds kort voorgeschreven.⁵ Echter, een recentelijk gepubliceerde 'Solidarity Trial' van de WHO (d.d. 15 oktober) stelt dat Remdesivir, hydroxychloroquine, opinavir/ritonavir en interferon weinig tot geen effect hebben op het sterftcijfer en de herstelduur van COVID-19 patiënten.⁶

Afgelopen Juni is er een wetenschappelijk onderzoek gepubliceerd waaruit blijkt dat Ivermectine extreem effectief werkt (in vitro) tegen SARS-CoV-2.⁷ Het middel staat op de lijst van essentiële geneesmiddelen van de WHO en de ontdekking ervan heeft tot een Nobelprijs geleid. De laatste maanden verschijnen er veel onderzoeken (nog niet allemaal peer-reviewed) die de effectieve werkzaamheid van Ivermectine bij COVID-19 onderbouwen.

Echter, Ivermectine komt niet voor in de Horizonscan COVID-19, die door Zorginstituut Nederland wordt opgesteld.⁸ De scan die een overzicht geeft van effectieve geneesmiddelen bij de behandeling van COVID-19. Ook komt Ivermectine niet voor in het literatuuroverzicht van de Federatie Medisch Specialist (FMS) over medicamenteuze behandeling van COVID-19.⁹ Het overzicht van geneesmiddelen waarop behandelopties voor COVID-19 gebaseerd zijn. En dat is ernstig, omdat behandeling met Ivermectine zeer effectief lijkt en overlijden kan voorkomen.

Daarom, in navolging van de Amerikaanse groep medisch specialisten van het FLCCC, een dringende oproep aan de FMS (Federatie Medisch Specialisten), SWAB (Stichting Werkgroep Antibiotica Beleid die het COVID-19 behandeladvies opstelt), het RIVM en het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG), om de effectiviteit van Ivermectine klinisch te onderzoeken en het beleid daar op aan te passen.

Auteur: Raphaël Klijn

5 <https://lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19>

6 <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/global-research-on-novel-coronavirus-2019-ncov/solidarity-clinical-trial-for-covid-19-treatments>

7 <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0166354220302011>

8 <https://www.horizonscangeneesmiddelen.nl/binaries/content/assets/horizonscan/overzicht-geneesmiddelen-tegen-covid-19-update-september.pdf>

9 <https://www.demedischspecialist.nl/sites/default/files/Studieresultaten%20en%20studiekwaliteit%20Medicamenteuze%20behandeling%20COVID-19.pdf> (laatste update 8 december)

Bijlage

Tabel met onderzoeksresultaten van een aantal studies naar de effectiviteit van Ivermectine

Preventief gebruik Ivermectine

Auteur Land Link	Datum	Aantal proefpersonen	Onderzoeksgroep	Resultaten	Status van onderzoek
Bernigaud, C. Frankrijk Link	December 2020	69	Bewoners verzorgingstehuis	Besmettingsgraad mét en zonder toediening Ivermectine resp. 10.1% en 22.6% CFR resp. 0% en 9%	In print
Shouman, W. Egypte Link	27-08-2020	304	Familieleden van Covid-19 patiënten	In de groep waar Ivermectine werd toegediend kreeg 7.4% symptomen vs. 58.4% in de controlegroep.	Clinical trial
Carvalho, H. Argentinië Link	Oktober 2020	229	Covid-19 negatief geteste deelnemers	Preventieve inname van Ivermectine resulteert in 0% besmettingsgraad vs. 11.2% besmettinggraad in controlegroep	Clinical trial

Preventief gebruik Ivermectine bij medisch personeel

Auteur Land Link	Datum	Aantal proefpersonen	Onderzoeksveld	Resultaten	Status van onderzoek
Carvalho, H. Argentinië Link	31-08-2020	1.195	Medisch personeel	Besmettingsgraad met Ivermectine 0% vs. 58% zonder Ivermectine.	onbekend

Behandeling Covid-19 patiënten met Ivermectine

Auteur Land Link	Datum	Aantal proefpersonen	Onderzoeksveld	Resultaten (CFR = case fatality rate in onderzoeksveld)	Status van publicatie
Elgazzar, A. Egypte Link	16-11-2020	600	400 symptomatische patiënten 200 medisch personeel en verwanten van CAVOD-10 patiënten Verdeeld in 6 groepen	Preventieve toediening met Ivermectine onder medisch personeel en verwanten: besmettingsgraad bij toediening Ivermectine 2% vs. 10% besmettingsgraad in controlegroep. CFR in groep met milde- gemiddelde COVID-19 klachten: met Ivermectine 0% vs. 4% zonder	Preprint

				Ivermectine CFR bij ernstige COVID-19 klachten: met Ivermectine 2% vs 20% zonder Ivermectine.	
Hashim, H. Irak Link	26-10-2020	140	Patiënten in ziekenhuis met COVID-19	Hersteltijd met Ivermectine 6,3 dagen vs. hersteltijd zonder Ivermectine 13,6 dagen CFR met Ivermectine 2,86% vs 8,57% zonder Ivermectine	Preprint
Rajter, J. Verenigde Staten Link	21-10-2020	280	Ziekehuis patiënten met Covid-19	CFR 13,3% met Ivermectine vs, 24,5% zonder Ivermectine	Accepted